

FORÆLDRE RÅD SHÅNDBOG

Indhold

Indledning	4
Skolebestyrelsen	5
Forældrerådets placering i det kommunale system	6
Forældrerådet og samarbejdet	7
Forældrerådet vælges	8
Forældrerådet og lærerne	8
Forældrerådet og møderne	10
Forældrerådet og arrangementer	10
Ideer til møderne	12
Forældrerådet rolle ift. hytteture og rejser	13
Forældrerådet og skolefesten	16
Forældrerådet og klassekassen	17
Spil til forældremøderne – en kort introduktion	18

Indledning

Kære forældreråd

Velkommen til forældrerådet i dit barns klasse på Nibe Skole.

Forældrerådshåndbogens formål er at guide og inspirere jer, der sidder i forældreråd, til det arbejde, der venter forude. Forældrerådet er en vigtig medspiller i styrkelsen af den gode klasse og det gode skole-hjemsamarbejde. I forældrerådshåndbogen, kan man dels finde information om og baggrund for det at være i et forældreråd, men også en del konkrete ideer til aktiviteter.

Tak fordi du har valgt at påtage dig den vigtige opgave. Det har stor betydning for dit barns klasse.

Rigtig god fornøjelse med forældrerådsarbejdet.

Venlig hilsen Nibe Skoles ledelse og skolebestyrelse

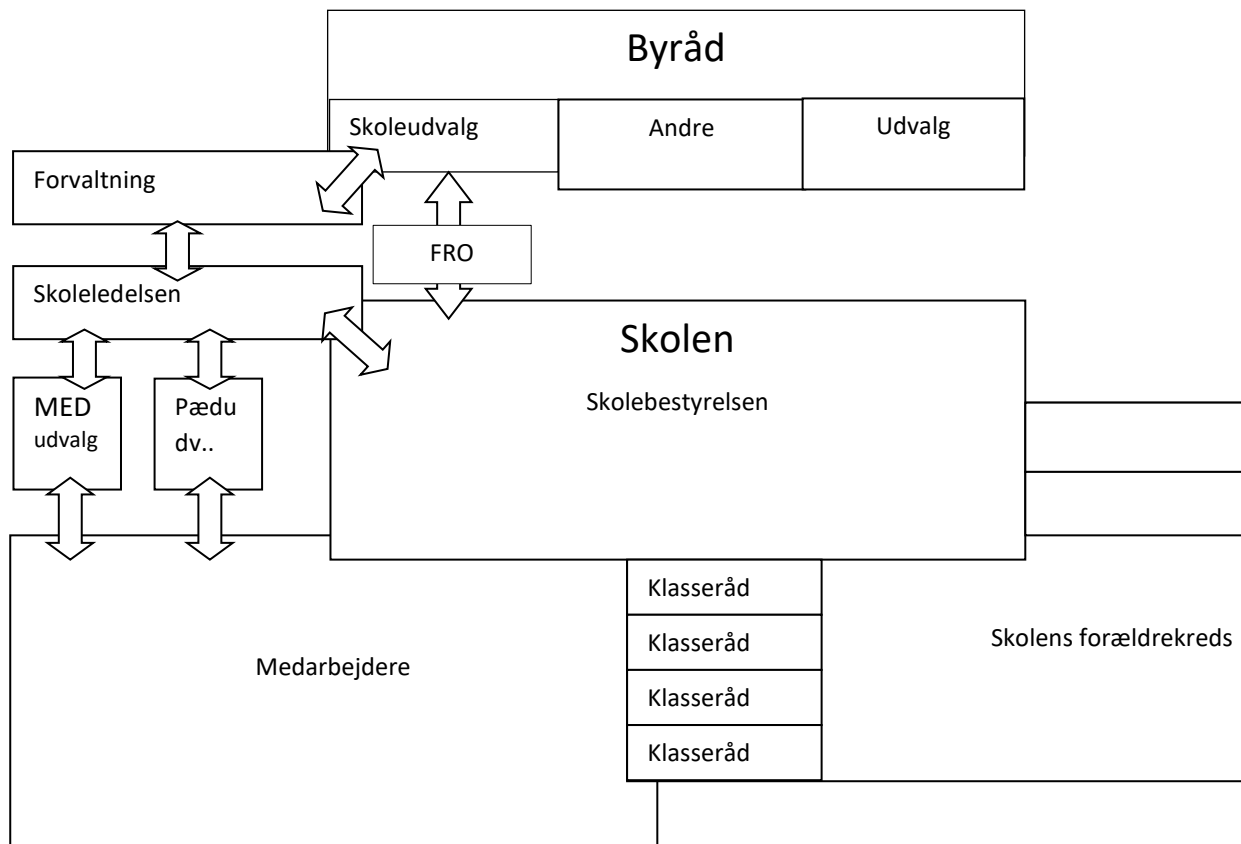

Skolebestyrelsen

Skolebestyrelsen er medforfattere til forældrerådshåndbogen. Linket nedenfor linker til en oversigt over medlemmerne af skolebestyrelsen.

<https://nibeskole.aula.dk/foraeldre/skolebestyrelsen/skolebestyrelsens-medlemmer>

Forældrerådets placering i det kommunale system

Forældrerådets placering i det kommunale system. Skitsen viser, at rådene er placeret inden for skolebestyrelsens kompetence.

Forældreråd er ikke omtalt i folkeskoleloven eller den kommunale styrelsesvedtægt. Det betyder, at der for rådernes arbejde kun gælder de retningslinjer og principper, som skolebestyrelsen vedtager.

Det betyder også, at et forældreråd ikke kan henvende sig direkte til fx Skoleudvalget. Alle

henvendelser til det kommunale system skal derfor gå gennem skolebestyrelsen.

Forældreråd er altså *ikke et krav, men en mulighed* som skolebestyrelsen gerne ser udnyttet. Dels fordi man ønsker at styrke samarbejdet omkring den enkelte klasse, dels fordi man i skolebestyrelsen ønsker at have en tæt kontakt til "baglandet".

Forældrerådet og samarbejdet

Hvordan er kontakten mellem skolebestyrelsen og forældrerådene?

Skolebestyrelsen kan tage kontakten til forældrerådene med relevante emner, og på den måde deltage i klassens forældremøder. Forældrerådet kan også bede skolebestyrelsen om at deltage i et møde, hvor det kunne have relevans.

Et samarbejde præget af åbenhed!

Det samarbejde, der skal være mellem skolen og forældrene, skal være præget af åbenhed. Det er vigtigt, at man holder sig for øje, at samarbejdet først og fremmest har til formål at gavne eleverne.

Det er i ethvert samarbejde en grundsætning, at det gælder om at tage hul på problemerne, mens de er små. For de først lov til at vokse sig store, er de meget vanskeligere at løse.

Skolebestyrelsen og pædagogisk råd har udtalt følgende om skole-hjem samarbejdet:

”Almindelige retningslinjer for lærernes og forældrenes samarbejde omkring den enkelte elev.

Ethvert samarbejde må bygge på gensidig tillid og åbenhed. Det er derfor vigtigt, at eventuelle problemer i elevernes hverdag tages op så tidligt som muligt, såvel fra lærernes som forældrenes side. På den måde undgår vi, at småting og misforståelser, der måske kan opklares med en snak, pludselig bliver til store problemer, der truer de involveredes trivsel.

Ligeledes kan mange problemer tages i opløbet, ved at man tager dem op som emner på forældremøderne.

Er der tale om egentlige klager over undervisningen, skal de i almindelighed fremføres over for den lærer, klagerne angår. Hvis dette ikke lykkes, henvender man sig til skolens ledelse, da det i givet fald er dennes opgave at undersøge omfanget og baggrunden for problemet.”

Forældrerådet vælges

Hvornår vælges et forældreråd?

På det af skolen planlagte forældremøde er der valg til forældrerådet. Det er det eksisterende forældreråd, der tager initiativ til valget.

Hvor lang tid sidder man i forældrerådet?

Et forældreråds funktionsperiode kan variere meget, men den bør ikke være under ét år. Der bør foreligge en beslutning om, hvor lang tid en funktionsperiode er.

Man skal være opmærksom på, at det er en for-del, at ikke hele forældrerådet går af samme år.

Hvordan er valgmetoden?

Der er ingen bestemte regler for valg af forældrerådene, men her er et par eksempler:

- a) Frivillig deltagelse
- b) Alfabetisk rækkefølge
- c) Lodtrækning blandt forældre, der ikke tidligere har været valgt
- d) Den der forlader rådet, sørger selv for sin afløser

Valgmetoden bør være kendt af alle forældre, og skal aftales inden valget.

Erfaringen viser, at den frivillige deltagelse giver det bedst fungerende forældreråd.

Forældrerådet og lærerne

Hvor mange skal der være i et forældreråd?

Der bør som minimum være 4 forældre i forældrerådet, der må dog gerne være flere.

Forældrerådet kan sagtens fungere som de øvrige forældres arbejdsgivere i forbindelse med at uddelegere konkrete opgaver ved arrangementer.

Hvad er forældrerådets opgaver?

Forældrerådet kan have en lang række forskellige opgaver i forbindelse med børnenes skolegang. Der bliver givet nogle eksempler her:

- a) Planlægning af forældremøderne i samarbejde med lærerne
- b) Planlægning af sociale arrangementer
- c) Deltagelse i skolefesten (0.-5.klassetrin)
- d) Oprette og forvalte "klasse-kassen"
- e) Lægge beslutninger/aftaler ind på Forældreintra, fx omkring konfirmation, alkohol mm
- f) Koordinering af blå mandag, bl.a. forældrevagt

Opgaverne er ikke begrænset til det ovenstående.

Hvad man skal huske, inden man vælger?

Man bør som et minimum tage en snak om, hvilke opgaver forældrerådet skal arbejde med, og hvad man vil bruge rådet til.

Denne diskussion bør gentages årligt.

Er lærerne medlem af forældrerådet?

Nej. Forældrerådets medlemmer er forældre med børn i den pågældende klasse. Lærerne kan indkaldes som konsulenter til forældrerådets møder, hvor relevante problemstillinger tages op omkring klassens sociale liv.

Lærerne kan ligeledes mødes med forældrerådet i forbindelse med at udarbejde en fælles dagsorden til forældremøderne.

Hvilke arrangementer og møder deltager lærerne i?

Lærerne i indskolingen deltager i to årlige forældremøder. På mellemtrinnet og i overbygningen deltager lærerne i et årligt

forældremøde. Lærerne har mulighed for at mødes med forældrerådet inden forældremøderne omkring drøftelse af punkter på dagsordenen.

Lærerne kan deltage i sociale arrangementer på hverdage, men får dog ingen timer til dette. Derfor er det som hovedregel forældre, der deltager sammen med børnene i sociale arrangementer.

Såfremt lærerne skønner, at et socialt arrangement er i relation til det daglige arbejde, fx fællespisning i forbindelse med klassens cirkusforestilling, vil de dog ofte deltage heri.

Aftaler om booking af skolens lokaler foregår gennem skolens kontor.

Forældrerådet og møderne

Hvad er gældende for forældremøder?

Skolebestyrelsen har vedtaget et princip angående indholdet på forældremøder:

Der skal afholdes mindst et forældremøde om året i hver klasse/hold. I indskoling afholdes mindst to forældremøder.

Forældremøderne skal have et fagligt indhold, men også handle om mere almene forhold for det pågældende klassetrin.

Møderne skal også omhandle klassens sociale miljø.

Forældremøderne skal, så vidt det er muligt, planlægges i samarbejde mellem klasse-/kontaktlæreren og forældrene, i form af forældrerådet.

Det er klasse-/kontaktlærerens opgave at gøre forældrerådet opmærksom på Nibe Skoles forældrerådshåndbog.

Vedtaget november 2015

Det er muligt at have flere forældremøder, såfremt forældrerådet eller andre af klassens forældre ønsker det. Her er det bl.a. muligt at låne forskellige dialogspil af skolebestyrelsen.

Hvad er formålet med forældremøderne?

Der er to vigtige formål med møderne. Det ene er, at skolen får mulighed for at sætte relevant indhold på dagsorden. Det andet er, at forældrene får lært hinanden bedre at

kende. Der tilstræbes, at møderne planlægges i samarbejde mellem lærerne og forældrerådet.

Alt efter punkterne på dagsorden kan man med fordel have gruppearbejde/diskussionsgrupper for at skabe mulighed for, at flere kommer til orde og dermed har mulighed for at styrke forældrenes kendskab til hinanden og dermed det sociale fællesskab.

Hvad med skolebestyrelsens rolle i forhold til forældremøderne?

Det er muligt at få skolebestyrelsen til at deltage til forældremøderne omkring relevante emner.

Det er ligeledes muligt, at skolebestyrelsen tager kontakten til forældrerådene for at sætte fokus på aktuelle områder.

Hvad med samarbejdet på tværs af forældre-rådene?

Det er muligt at samarbejde på tværs af de enkelte klassers forældreråd. Det kunne fx være omkring emner, så som:

- a) alkohol
- b) blå mandag
- c) fester
- d) sidste skoledag for 9.årgang

Forældrerådet og arrangementer

Hvad skal man være opmærksom på ved planlægning af arrangementer?

Skolens lokaler kan godt benyttes til forskellige arrangementer for børn og forældre. Her behøver der ikke at være en lærer tilstede. Aftaler omkring alarm og bookning af lokaler foregår gennem skolens kontor.

Hvilke arrangementer kan forældrerådet arrangere?

Forældrerådet kan stå for mange forskellige typer af arrangementer udenfor skoletiden, herunder en inspirationsliste:

Arrangementer

- Juleklip
- Skuespil
- Fællesspisning, evt. over et tema så som vikinger, Kina...
- Sammenskudsgilde
- Orienteringsløb på skolen, i skoven...
- Folkedans/ square dance
- Grillaften
- Bankospil
- Café-aften
- Diskotek
- Cykeltur
- Skovtur
- Diskussionsaften over et bestemt tema
- Fest, gerne med tema. Fx fastelavns-, cirkus-, indianerfest eller lignende

Ideer til møderne

INDSKOLINGEN

- Skolevejen
- Sengetider
- DUS
- Børnefødselsdage
- Legegrupper
- Mobning/trivsel
- Forventninger til skolen
- Forventninger til forældrene
- Praktisk præsentation af fagene
- Lektier
- Kammerater
- Hjemlige pligter
- Kost og sundhed/ skoleboden
- Besøg af... (skolebestyrelse, skolebibliotekar, sundhedsplejerske, kompetencecenter-lærer, ledelsen, mm)
- Netetik

MELLEMRINET

- Mobning/trivsel
- Lektier
- Kammerater
- Hjemlige pligter
- Forventninger til skolen
- Forventninger til forældrene
- Praktisk præsentation af fagene
- Kost og sundhed/ skoleboden
- Netetik
- Besøg af... (skolebestyrelse, skolebibliotekar, sundhedsplejerske, kompetencecenter-lærer, ledelsen, SSP medarbejder, mm)

OVERBYGNINGEN

- Forventninger til skolen
- Forventninger til forældrene
- Mobning/trivsel
- Praktisk præsentation af fagene
- Kost og sundhed/ skoleboden
- Besøg af... (skolebestyrelse, skolebibliotekar, sundhedsplejerske, kompetencecenter-lærer, ledelsen, SSP medarbejder, mm)
- Fester
- Misbrug, alkohol, narkotika
- Kærester
- Uddannelse
- Praktik
- Blå mandag
- Netetik
- Sidste skoledag 9.klasse

ORGANISATIONSFORMER

- Gruppedrøftelser
- Café-aften med uformelle drøftelser
- Foredrag med eksterne foredragsholdere
- Oplæg ved film, avisartikel, billeder eller lignende, efterfølgende debat
- Paneldiskussion
- Spil af forskellig art
  -
  - *Det gode skole/hjem –samarbejde*
  - *Dialog*
  - *Sundhed på spil*
  - *Samspil*
  - *Dialog guiden(IT)*
- HUSK ordstyrer!

Forældrerådet rolle ift. hytteture og rejser

Hvad er vigtigt indledningsvis?

- 1) Er der tale om et rent forældreråds-arrangement skal det placeres uden for normal undervisningstid.
- 2) Er det en skolerejse, hvor forældrerådet står for opsparingen, så skal alle eleverne med på turen. Også i de tilfælde hvor enkelte forældre ikke vil betale.
- 3) Man skal have nogle retningslinjer for, hvordan man forholder sig til tilflyttende og fraflyttende elever med hensyn til opsparingen.

Definitioner

Ekskursioner: Ture af maksimalt én dags varighed med lærerdeltagelse. Ekskursioner er en del af undervisningen.

Hytteture: Ture af to dages varighed med én overnatning. Turen er en del af undervisningen, og der er lærerdeltagelse.

Lejrskoler: Ture af 3-5 dages varighed med overnatning. Turen er en del af undervisningen, og der deltager lærere.

Lejrskoler skal foregå inden for landets grænser, med mindre der foreligger særlige pædagogiske argumenter for andet.

Skolerejser: Ture af 1-7 dages varighed. Turene er ikke en nødvendig del af undervisningen, men der deltager lærere. For skolerejser kan der evt. aftales med skolen, at

rejsen har nærmeste togstation som udgangspunkt.

Klasseture og –rejser: Turene har ikke noget med undervisningen at gøre og er ikke placeret på skoledage. Der deltager ikke lærere.

Hvornår?

Ekskursioner: Ingen faste regler. Ekskursioner finder sted i skoletiden efter behov.

Hytteture: Der er hyttetur på 3. årgang.

Lejrskoler: Lejrskolen er placeret på 9. årgang.

Skolerejser: Kan kun finde sted på 6. årgang.

Klasseture og –rejser: Må ikke placeres i undervisningstiden.

Betaling

Ekskursioner: Skolen betaler hele arrangementet.

Hytteture: Der vil som standard blive opkrævet elevbetaling til forplejning. Beløbet (i 2018 kroner) er ca. 75 kr. pr. elev pr. dag. Skolen betaler alle andre nødvendige udgifter.

Lejrskoler: Der vil som standard blive opkrævet elevbetaling til forplejning. Beløbet (i 2018 kroner) er ca. 75 kr. pr. elev pr. dag. Skolen betaler alle andre nødvendige udgifter. Ikke nødvendige aktiviteter dækkes ikke af skolen, fx biografture, vandland, tivoli mv. Disse udgifter kan dækkes af fælles

elevbetaling, fx ved klassekassen, eller af den enkelte elev.

Skolerejser: Der kan kun arrangeres skolerejser på 6. årgang, og kun hvis forældregruppen er enige herom. Skolen betaler lærernes deltagelse. Forældrerådet må selv fremskaffe det resterende beløb. Beløbet skal være et fælles beløb, der dækker alle elevers deltagelse i rejsen.

Klasseture og –rejser: Dette er rene forældrearrangementer, og betaling ligger derfor hos forældregruppen.

Fælles elevbetaling

Man skal være opmærksom på, at skolebestyrelsen forbeholder sig ret til at aflyse en skolerejse, hvis forældre klager over at være udsat for pres i forbindelse med opsparingsordninger.

Denne betalingsform er gældende ved alle skolerejser. Der gælder følgende regler:

- 1) Turen bestilles senest 1. april skoleåret før, rejsen finder sted. Ved bestillingen skal den fornødne fælles opsparing sandsynliggøres over for skolelederen, fx ved fremvisning af kontoudskrift eller lignende.
- 2) Det opsparede beløb skal dække alle udgifter til rejsen på nær lærernes deltagelse.
- 3) Der skal være fuld tilslutning til rejsen, og det fælles opsparede beløb skal dække alle eleverne i klassen på rejsetidspunktet. Ved fuld tilslutning forstås, at alle klassens elever deltager, men det kan dog accepteres, at en enkelt elev af personlige grunde vælger at blive hjemme.

4) Beløbet betales til skolen efter endt regnskab. Såfremt rejsen aflyses, tilbagebetales evt. tabt depositum ikke.

Denne betalingsform er gældende for ikke-nødvendige aktiviteter på lejrskoler. Der gælder følgende regler:

- 1) Det opsparede beløb skal dække alle elevers deltagelse i aktiviteten.
- 2) Beløbet betales til lærerne inden turen eller efterfølgende til skolen.

Vejledning for fælles opsparing

Indsamlinger eller opsparinger til fælles elevbetaling er skolen uvedkommende og er således udelukkende et fælles ansvar blandt klassens forældre. Det betyder, at lærerne ikke kan deltage i indsamling af pengene.

Når beløbet skal betales til skolen, betales det som et fælles beløb, der dækker alle elever i klassen.

Det er skolebestyrelsens opfattelse, at følgende spørgsmål kan være gode at have afklaret, inden en opsparing startes:

- 1) Hvad skal pengene bruges til?
- 2) Hvor stort et beløb regner vi med at kunne samle sammen?
- 3) Hvordan vil man sikre sig, at det fælles indsamlede/opsparede beløb kan dække alle elever i klassen?
- 4) Hvordan vil man forholde sig med hensyn til tilflyttede/fracflyttede elever?
- 5) Hvordan forholder man sig, hvis nogen ikke ønsker at være med i en fælles opsparing?

FORÆLDRE RÅD SHÅNDBOG

6) Hvordan skal udgifterne til et evt. tabt depositum dækkes?

7) Hvornår og hvordan organiseres opsparingen?

Forældrerådet og skolefesten

I november måned afholdes der hvert år skolefest.

Festen foregår omkring skoletorvet og i klasselokaler. 5. klasserne laver hvert år skolekomedie. Klasserne fra 6.-9. årgang har mulighed for at lave forskellige aktiviteter, som kan prøves til skolefesten. Det er ligeledes elever fra disse årgange, der hjælper med at passe skolens boder med mad, drikke og snacks. Pengene fra disse boder går til skolen og elevrådet.

I indskoling og hos 3. og 4. klasserne har forældrerådene også mulighed for at lave boder, med forskellige aktiviteter. Det er almindeligt, at aktiviteterne koster lidt, så forældrerådene kan

tjene penge til klassekassen. Det anbefales, at forældrerådene max. har 2-3 aktiviteter pr. klasse.

Hvad er procedurerne i forbindelse med skolefesten?

I ugerne op til skolefesten vil forældrerådene blive kontaktet og blive bedt om at melde tilbage til skolen om, hvilke aktiviteter de står for, og hvilke lokaler de forventer at benytte.

Det er skolens kontor, der koordinerer aktiviteter og lokaler. Det er muligt at opstille boderne efter skoletid, den dag skolefesten skal foregå. Boderne skal tages ned samme aften, eller efter aftale med lærerne, dagen efter.

Skolen står for al salg af mad- og drikkevarer.

Forældrerådet og klassekassen

Hvilke regler er der for opsparingsordninger?

Når det drejer sig om opsparing til større arrangementer som skolerejser, skal reglerne under dette afsnit følges.

Klassekassen

Selv om man ikke ønsker at arrangere en skolerejse, kan man godt have en klassekasse, der fx betaler bolde og spil til frikvarTERSaktiviteter.

Vigtigt

Inden klassekassen startes, skal man tage stilling til, hvem de opsparede midler tilhører. Er det klassens fælles midler, eller tilhører opsparingen den enkelte elev?

Skolebestyrelsen foreslår, såfremt forældrene ikke er enige om andet, at fælles opsparede midler tilhører klassen. Elever, der fraflytter klassen, får således ikke del i disse midler, ligesom tilflyttende elever automatisk får del i midlerne, når de bruges.

Ideer til opsparing

- 1) Almindelige opsparingsordninger. Eleverne betaler et på forhånd aftalt beløb til bestemte datoer.
- 2) Gennem indtjening ved forskellige arrangementer.
  - Salg af kaffe og kage til forældremøderne
  - Salg af mad og drikke
  - Skolefesten

Spil til forældremøderne – en kort introduktion

Det gode Skole/hjem –samarbejde

Spillet lægger op til, at klassens voksne får debatteret nogle væsentlige spørgsmål om samarbejdet mellem skole og hjem, og hvilke områder klassens forældre, lærere og pædagoger i fællesskab skal sætte fokus på, fx:

- *Hvilke forventninger har du som forælder til skole/hjem-samarbejdet*
- *Hvilke forventninger har de andre forældre til skole/hjem-samarbejdet?*
- *Hvilke forventninger har lærerne og pædagogerne til skole/hjem-samarbejdet?*

Spillet kan være med til at afklare, hvilke områder I vil prioritere højest i skole/hjem-samarbejdet i de kommende år. Temaerne skal tages op til revision i løbet af skoletiden, men det er godt at fået startet på dem så tidligt i skoleforløbet som muligt.

Spillet er også velegnet til skole/hjem-samarbejde i klasser med flere kulturer. Spillet er beregnet til 4 grupper.

Dialog

Spillet kan bruges ved forældremøder, skolebestyrelsesmøder, pædagogiske dage mv. DIALOG er et spil, som får deltagerne til at diskutere, hvilke kundskaber og færdigheder en 17 årig skal have. Spillet sigter også på, at deltagerne, gennem dialog, finder frem til, hvem der har ansvaret for, at kundskaber og færdigheder tillæres. Er det hjemmets ansvar? Eller er det et fælles ansvar for hjemmet og skolen?

I den enkelte klasse kan spillet med fordel spilles med et par års mellemrum. Spillematerialet er beregnet til fem grupper hver bestående af 4 -7 personer.

Sundhed på spil

'Sundhed på Spil' er et dialogspil bygget op omkring 40 spillekort med udsagn, der

FORÆLDRE RÅD SHÅNDBOG

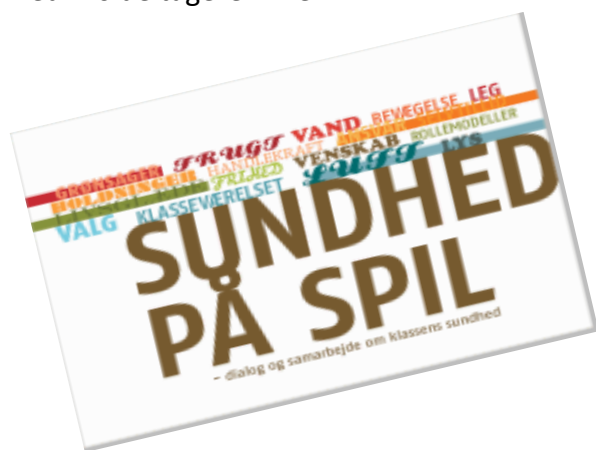

lægger op til diskussioner om bl.a. madvaner, mobning, bevægelse og rusmidler. Spillet sætter fokus på sundhed i bredeste forstand: Eleverne skal ikke blot være raske – de skal også have det godt.

'Sundhed på Spil' lægger op til, at forældre og klasselærere skal diskutere sig frem til fælles holdninger og aftaler om elevernes sundhed.

Spillet kan bruges til at sætte elevernes sundhed på dagsordenen til forældremøder, pædagogiske dage eller i undervisningen i folkeskolens ældste klasser.

"Sundhed på Spil" er beregnet til fire grupper med 4-6 deltagere i hver.

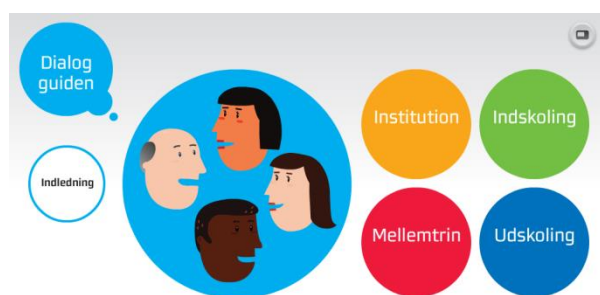
Tager afsæt i cases, som forældrene kan diskutere. Spillet findes til indskolingen, mellemtrinnet og udskolingen.

Dialog guiden(IT)

Et interaktivt diskussionsoplæg om bl.a. mobning, pjæk, tyveri, mobiltelefoner og hærværk. Guiden er rettet mod alle klassetrin. Hvert problemfelt bliver startet med en lille videosekvens med efterfølgende diskussion. <http://dkrapp.dk/dialog/>

Spillene kan alle lånes på skolen

Velkommen til Dialogguiden. Start med indledning eller vælg trin for at gå i gang.

Samspil

Dialogspil, som kan bruges på forældremøder til at sætte en snak i gang i forældregruppen om vigtige spørgsmål for klassens trivsel.